

Nunatsinni qimussertarnermik kulturip ineriartortinneqarnissaanut tammatsaaliorneqarnissaanullu Arctic Nomads innersuussutai 22-vit1 isumassarsiorfigalugit periusissiorneqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Periusissiaq sapinngisamik qimmeqarfinnik ataasiakkaanik suleqateqarluni suliarineqassaaq. Periusissiaq kingusinnerpaamik UKA2023-imi saqqummiunneqassaaq
Doris Jakobsen Jensenimit, Siumut saqqummiunneqartoq

pillugu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap siunnersuutip aappassaaneerineqarnissaanut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigii, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokratiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Kristian Therkelsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigii
Inatsisartunut ilaasortaq Charlotte Pike, Inuit Ataqtigii
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Naleraq

UPA2022-mi ulloq 27. april 2022-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Qimussertarnerup kultoorikkut ineriartorteqqinnissaanut tammatsaaliornissaanullu periusissiamik suliaqartoqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqartup siunnersuutigaa.

Siunertaq:

- Kalaallit qimussertarnerup kultooria immikkuullarissaq tammatsaaliorneqassasoq
- Kalaallit qimmia qimuttoq amerlassutsikkut piujuaannartuunissaanik qulakkeerinnineq

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Qimussertarnerup kultoorikkut tammatsaaliornissaanut periusissiamik suliaqartoqartariaqartoq siunnersuutip siullermeerneqarnerani partiit tamarmiullutik oqaatigaat. Inersuarmi oqallinnerup nalaani partiit tamarmik pissutsinut pitsannguutaasinnaasunik isumassarsianik siunnersuutinillu anngussa qarput.

Qimmeq qimuttoq kalaallit kultooriannut pingaaruteqarluinnartuusoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, siunissaatalu qulakkeerneqarnissaa pisariaqarluni.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumani pineqartoq qimminik qimuttunik kultooreqarneraup illersorneqarnerata siuarsarneqarnissaanut iliuusissaasinnaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Qimmit qimuttut pillugit immikkut ittumik inatsiseqalernissaq siunertaralugu maannakkut Inatsisartut ataatsimiinnerannut inatsisissatut siunnersuummik¹ saqqummiisoqarnikuuvoq. Taannali inatsisissatut siunnersuut tunuartinneqarpoq. Ullumikkut qimuttoqarfiit Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi nassuiarneqarput.

Immikkoortumut UPA2022/163 qulaani allaqqasumut oqaaseqaatit iliuusissanut nutaanut siunnersuutinik kiisalu tusarniaanermut akissutinik iliuusilerigassamut ilanngunneqartariaqartunik imaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni qimminik qimuttunik kultooreqarneq sakkortuumik allanngoriartorpoq. Qimmip qimuttup piniarnermut, assartuineranut paarsisussatullu atorneqartarnera annikilliarporpoq. Akerlianilli qimmit kultoorikkut aaqqissuussanut, takornarissat misigisassarsiornerinut tammajuitsussarsiniarlunilu piniariartitsinernut atorneqartarneri annertusiartorlutik. Taassumali allanngortinngilaa Kalaallit Nunaanni qimmit qimuttut ullumikkut 15.000-init ikinneruneri naak 1990-ikkunni 30.000 sinneqarnikuugaluartut.

Kalaallit qimmiat qimuttoq pillugu suliniutit arlallit piffissap ingerlanerani suliarineqartarnikuupput. Ilaatigut Qimmeq-projekti, 2016-imi aallartinneqartoq tassanilu ilisimasat ilisimatusarnikkullu misissuinerit inernerinik nuna tamakkerlugu nunanilu tamalaani siammarteqarlutik.

2.1. Periusissiap imarisai:

Arctic Nomads innersuussutai 22-t periusissiamik suliaqarnissamut aallaavissaqqipput.

¹ UPA2022/163 aamma UPA2022/165

Nunatsinni qimmerput qimuttoq nunarsuarmi immikkuullarissutut tusaamasaavoq, issittoqarfinniillu tamanit qimmitut akuneqannginnerpaatut ilisimasaalluni. Arctic Nomads innersuussutai 22-it suliarineqarput isumasioqatigiinnerup kingorna nunarsuup avannaani qimuttoqarfiusunit Ruslandip USAp Canadap Kalaallillu nunaatalu avannaannt tunuaniillu peqataasunit tamanit. Isummat ataatsimoorfiusut siammasissinnaaneri pillugit naalakkersuisut qissimmaarinnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Ilulissani uumasut nakorsaanik atorfinitsitsiniarneq piffissami matumani ajornartorsiutaasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, isumaqarlunilu pissutsit taakkua periusissiamut ilanngunneqartariaqartut.

Qimminut nerukkaatissat eqqortut naleqquttumik akillit qulakkeerneqarnissaannut periarfissat assigiinngitsut oqallinnermi aamma ukkatarineqarput. Qimmit peqqissuunissaat pingaaruteqarpoq, taamaammat nerukkaatissat saniatigut imeqartinneqarnissaat aamma pisariaqarpoq. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisup akissuteqaammuni qimminut nerukkaatissanik pisinermi tapiiffigineqarnissamut aaqqiissuteqarnissamut periarfissat allaaserisimagai. Nerukkaatissanut pisinermi tapiisarnissaq periusissatut atorneqassappat. Tapiisarnissamut periussat allaffissornikkut tuniniaasumut pisisumullu ajornanngitsuusariaqassappat, tassaassanani qimmiutillip akiliinermut uppersaatitnik katersuisariaqarfia.

Kalaallit Nunaanni qimussimik sukkanniunnerit arlallit pisarput, ilaatigut Avannaata Qimussersua aamma Kangiata Qimussersua Kalaallit Nunaata Kangiani, Inughuit Qimussersua Avannersuarmi meeqqanullu qimussimik sukkanniunneq.

Suliniutit suliffeqarfinniit aningaasaateqarfinniillu assigiinngitsuniit aningaasaliiffigineqartarput. Taamatuttaaq Aningaasanut inatsimmi aningaasartuutaasimasut aningaasaliiffigineqartarlutik. Aningaasaliiffigineqartarneq ataatsimiititaliap isaanit ima isumaqarpoq, qimmeq qimuttoq taassumalu kultooria ilaatigut illersorneqareersoq. Unammiaarnerit malinnaaffigineqangaatsiartarput ataatsimiititaliarlu isumaqarpoq, siunnersuuteqartoq assigalugu, peqatigiiffiit aaqqiissuussisartut periusissiamik suliaqarnermut ilaatinneqartariaqartut.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

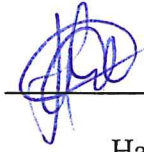
Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi ima allassimavoq, siunnersuut tungavilersugaassasoq siunnersuutillu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassallutik, aalajangiiffigisassatut ilusilerneqarsimassalluni taaguuserneqarsimassallunilu.

Siunnersuut piviusunngortinneqassappat aningaasatigut kingunerisassai siunnersuummut naapertuuttumik allanneqarsimasut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Nassuiaasioorneq A/C-p ukioq ataatsip missaanik sulineranik akeqartussatut siunnersuuteqartumit nalilerneqarpoq. Tamanna pillugu ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqanngilaq.

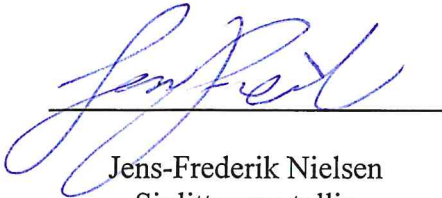
4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip akuerineqarnissaa inassuteqaatigaa.

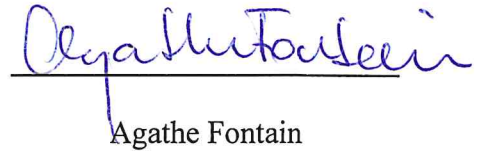
Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Hans Aronsen
Siulittaasoq

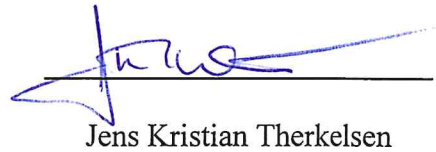
Jens-Frederik Nielsen
Siulittaasup tullia

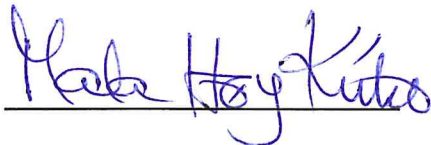
Agathe Fontain

Charlotte Pike

Jens Kristian Therkelsen

Mala Høy Kúko

Hans Enoksen